ادامه از صفحه اول

پیش‌نیازهای «نظام تدبیر»

کوفمن بحران مالی جهانی را بحرانی دوقلو نامیده است که یک وجه آن، همان بحران مالی است که به اندازه کافی توضیح داده شده، ولی وجه دیگر آن «بحران خاموش» یعنی بحران نظام تدبیر است. به گفته ژان تیرول، برنده نوبل اقتصاد سال ۲۰۱۴، اقتصاد بازار به دولتی قوی نیاز دارد، دولت مدرن دولتی است که در مقابل لابی‌ها مقاومت کند. ایران نیز به‌عنوان یکی از کشورهای در حال توسعه، با مسایل و مشکلات زیادی در نظام تدبیر در سطح کلان روبه‌رو است که پاره‌ای از آنها به شرح زیر است: ۱. کثرت بیش از اندازه قوانین و مقررات و ضعف قانونمندی در هر دو بخش مردمی و دولتی. از آغاز مشروطیت و قانونگذاری‌های مجالس مقننه، جمعا ۱۱هزارو۹۸۷فقره قانون تاکنون به تصویب رسیده که احتمالا بیشتر آنها همچنان به قوت خود لازم‌الاجرا باقی مانده‌اند. یکی از دلایل وجود این همه قانون رواج این باور همگانی است که همه امور در همه سطوح کشور؛ اقتصاد، جامعه و فرهنگ را تنها از طریق قانون و اجرای آن باید حل و فصل کرد، ضمن اینکه جایگاه نهادهای سنتی که در گذشته محل رفع و رجوع بسیاری از دعاوی بودند به تدریج تضعیف شده است. ۲. ضعف نظام نظارت کارآمد، جدی، سریع، بهنگام و معطوف به نتیجه در سطوح مختلف هرم نظارتی، در عین تعدد مراجع نظارتی و نظارت‌های غیرموثر. یکی از ویژگی‌های نظام نظارتی کشور به‌ویژه درخصوص امور مالی، بودجه‌ای و برنامه‌ای، کشف و اعلان همه جرایم مالی مرتکبه در دوران حاکمیت هر دولت، در دولت بعدی است. گویی که همه جرایم و فسادهای دولتی، تنها در دولت‌های پیشین رخ می‌دهد. ۳. تمرکز شدید امور مرتبط با فعالیت‌های اقتصادی در دولت. ۴. تمرکز شدید اداری در مرکز با وجود دستگاه‌های عریض و طویل در مراکز استان‌ها و شهرستان‌ها. ۵. شرح وظایف مبهم، ناقص و متداخل دستگاه‌های اجرایی دولتی. تفکیک وظایف به حاکمیتی و تصدی‌گری، تاثیری بر جابه‌جایی وظایف نداشته و با وجود تکلیف قانون مدیریت خدمات کشوری، مصوبه واگذاری بخشی از وظایف دولت به شهرداری‌ها و قانون خصوصی‌سازی، تداخل وظایف و ابهام و سرگردانی همچنان برقرار است. ۶. فقدان دیدمان یا دیدمان کوری و غیبت آینده و آینده‌نگری در تصمیمات و اقدامات. ۷. ناکارایی تصمیمات و کندی فرآیند تصمیم‌گیری و اقدام. ۸. ناپایداری و سهولت تغییر قوانین برنامه، مالی و محاسباتی با هماهنگی دولت و مجلس یا توسط شوراهای عالی که موجب بروز تغییرات ماهوی و اساسی در نهادها و روش‌ها، یا در استراتژی‌ها و سیاست‌های کلی می‌شوند و علاوه بر ایجاد اختلال در عملکردها، آینده و مسیرهای استراتژیک را دستخوش تغییر می‌کنند (مثل انحلال و تغییر سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، تبدیل سازمان‌های برنامه‌ریزی استان‌ها به زیرمجموعه اداری استانداری‌ها، تغییر ماهیت حساب ذخیره ارزی و صندوق توسعه ملی از نهادهایی معطوف به ظرفیت‌سازی تولید، اشتغال و صادرات به زایده‌های بازار پول و بانک در اقتصاد ایران). ۹. بی‌اعتمادی به نظام تولید آمار و اطلاعات در نتیجه مداخلات دستگاه‌های بخشی دولتی ۱۰. عدم‌انطباق قانون شوراها با روح اصول مربوط به نظام شورایی مندرج در قانون اساسی. ۱۱. مشارکت و مسوولیت محدود استان‌ها در تهیه و تنظیم هدف‌ها و برنامه‌های توسعه استانی و اجرای آنها درحالی‌که جوامع محلی قادرند دست‌کم رجحان‌ها و اولویت‌های‌شان را به‌گونه‌ای سازمان‌یافته و منسجم برای درج در برنامه‌ها بیان کنند. ۱۲. عدم‌حساسیت کافی در مرکز نسبت به مشکلات اجتماعی- اقتصادی مناطق و استان‌ها. اقتصاد ایران به تبع مشکلات نظام تدبیر، در سطح کلان با مشکلاتی از جمله عدم‌تعادل در محورهای زیر روبه‌رو است: ۱. عدم‌تعادل در تراز پرداخت‌های غیرنفتی. ۲. عدم‌تعادل در بودجه دولت (رشد هزینه‌های جاری و محدودیت درآمدها). ۳. عدم‌تعادل در بودجه خانوار (رشد مخارج و کاهش قدرت خرید). ۴. عدم‌تعادل در بازار انرژی (رشد مصرف به‌واسطه قیمت‌های تصنعی). ۵. عدم‌تعادل در نظام بانکی (فشار تسهیلات و معوقات). ۶. عدم‌تعادل در بین ظرفیت جذب اقتصاد از یک طرف و سرمایه‌گذاری، تولید، اشتغال و درآمد سرانه از طرف دیگر ۷. عدم‌تعادل در بین حال و آینده (مصرف‌گرایی و قلت تشکیل سرمایه). ۸. عدم‌تعادل در بازار کار (عرضه انبوه نیروی دانش‌آموخته و تقاضای ناچیز بازار کار). وضعیت اجتماعی در سطح کلان هم از جمله در موارد زیر متاثر از عملکرد نظام تدبیر است: ۱. تنزل سرمایه اجتماعی. ۲. تضعیف طبقه متوسط. ۳. سطح نازل شاخص کیفیت زندگی (رتبه ۸۰ در میان ۱۱۱ کشور). ۴. سطح بالای شاخص فلاکت (۳۰/۶درصد در مقایسه با کمترین- قطر ۲/۵درصد و بالاترین- مقدونیه ۳۵درصد). ۵. نابرابری درآمدها و اتکا به وام در طبقه متوسط و یارانه در طبقات پایین‌تر برای حفظ سطح رفاه و معیشت. ۶. نااطمینانی نسبت به آینده. ۷. هزینه سنگین نظام ارایه و تحویل خدمات دولتی به مردم و قیمت تمام‌شده آنها برای دولت و مالیات‌دهندگان. بی‌شک درنظرداشتن همه اینها نیازمند تصمیم سریع و جدی برای به‌سامان‌کردن امور است.

نهاوندیان در کنفرانس اقتصاد ایران:

فاز سوم هدفمندی فعلا روی میز دولت نیست

شرق: روز گذشته کنفرانس اقتصاد ایران در سالن اجلاس سران برگزار شد. در این کنفرانس به جز روحانی که سخنران ویژه این مراسم بود، اغلب وزرای اقتصادی به همراه چهره‌های دولتی سیاستگذار در حوزه اقتصاد سخنرانی کردند. اغلب سخنان همراه با گلایه و انتقاد بود. برخی از نقدها و گلایه‌ها به سال‌های قبل از انقلاب بازمی‌گشت و برخی هم همین هشت‌سال دولت احمدی‌نژاد را نشانه رفته بود. جز برخی از نکات خبری که در جمع خبرنگاران و در حاشیه کنفرانس مطرح شد، باقی موارد تکرار معضلات اقتصاد ایران بود که سال‌هاست محور نقد اغلب کارشناسان اقتصادی است.

نیلی: رشد اقتصادی از بخش معدن حاصل شد

مشاور اقتصادی رییس‌جمهور گفت: رشد اقتصادی دو کشور ایران و عربستان به نفت متکی است، اما در عربستان سرمایه‌گذاری خوبی روی این بحث صورت گرفته، در حالی که نفت و گاز در کشور ما در سال‌های گذشته پایین‌ترین سهم سرمایه‌گذاری را داشته است. مسعود نیلی با بیان اینکه اقتصاد ما در سال‌های آینده نباید رشد دو تا سه‌درصدی را داشته باشد، اظهار کرد: ما باید مسیر قبلی را اصلاح کرده و الزامات مستقرکردن هشت‌عامل رشد را فراهم کنیم. نیلی با بیان اینکه دو عامل اصلی رشد اقتصادی و موجودی سرمایه ارتباط نزدیکی با هم دارند، تصریح کرد: رشد موجودی سرمایه چهاردهه اخیر به دلیل افزایش قیمت نفت مثبت بوده، اما رشد نیروی کار در اقتصاد نزدیک به صفر است. این درحالی است که نوسانات رشد اقتصادی از موجودی سرمایه بیشتر بوده است. مشاور اقتصادی رییس‌جمهور با اشاره به اینکه برای سال آینده نمی‌توان با همین عوامل رشد موردنظر اقتصادی را ایجاد کرد، گفت: رشد موجودی سرمایه ما از محل درآمدهای نفتی بوده، اما نقش بهره‌وری کل عوامل تولید در بلندمدت صفر و در کوتاه‌مدت منفی بوده که باید آن را مدنظر قرار داده و تکیه‌گاه ما برای رسیدن به رشد اقتصادی مستمر و بالا باشد. وی با اشاره به هشت عامل تاثیرگذار در رشد اقتصادی که باید از این پس مورد توجه قرار گیرد، افزود: این هشت عامل شامل ثبات اقتصاد کلان، روابط خارجه پایدار، حکمرانی خوب، بخش خصوصی قوی و پویا، بخش دولتی کارآمد، نظام تامین اجتماعی مناسب، حفاظت از منابع طبیعی و محیط‌زیست و توجه به ذخایر معدنی است. مشاور اقتصادی رییس‌جمهور با بیان اینکه رشد اقتصادی کشور از محل ذخایر معدنی فراهم شده است، اظهار کرد: مساله اشتغال باید با توجه به تعداد بسیار زیاد دانشجویان درحال‌حاضر مورد توجه جدی قرار بگیرد.

نهاوندیان: فاز سوم هدفمندی فعلا روی میز دولت نیست

رییس دفتر رییس‌جمهور با اعلام اینکه دولت برای اجرای فاز سوم هدفمندی یارانه‌ها در سال ۹۴ هنوز به تصمیم نهایی نرسیده است، گفت: صحبت از راه‌های تامین کسری بودجه در سال آینده هنوز زود است. محمد نهاوندیان که از برنامه دولت برای جبران کسری‌های احتمالی بودجه ۹۴ پرسید، گفت: برای تعیین محل‌های جبران کسری بودجه سال آینده هنوز نمی‌توان قضاوت کرد و باید منتظر بمانیم و ببینیم که تا پایان سال وضعیت رشد اقتصادی کشور چه می‌شود. وی در ادامه صحبت‌های خود در رابطه با برنامه دولت با اشتغال و رونق اقتصادی نیز توضیح داد: رکودی که به اقتصاد کشور تحمیل شد با خودتعطیلی بسیاری از واحدهای تولیدی یا کار کردن کمتر از ظرفیت واقعی، انواع واحدها را به وجود آورد. زمانی که رونق اقتصادی آغاز می‌شود تولید افزایش پیدا می‌کند و نخست قسمت خالی اقتصاد که همان استفاده از ظرفیت‌های موجود است مورد استفاده قرار خواهد گرفت.

نباید بزرگ‌نمایی کنیم

نهاوندیان تصریح کرد: نکته قابل توجه اینکه نباید به بزرگ‌نمایی اثر نفت در اقتصاد کشور بپردازیم. در حال حاضر حجم اقتصاد ایران در حدی قرار گرفته که سهم درآمد نفتی در مجموع تولید ناخالص ملی کشور زیاد بالا نیست. البته متاسفانه سهم آن در بودجه چنان‌که در سندهای سیاست‌های کلان آمده بود کاهش پیدا نکرده، اما در مجموع در اقتصاد کشور به‌خصوص اگر بازار داخلی و صادرات غیرنفتی را گسترش دهیم سهم نفت آن‌چنان نیست که بتواند در ارکان اقتصادی کشور زلزله ایجاد کند.

سخنگوی دولت: بدترشدن محیط سیاسی باعث تشدید تورم و رکود شد

رییس سازمان مدیریت با اشاره به اینکه اجرای مرحله اول یارانه‌ها و بدترشدن محیط سیاسی کشور باعث تشدید تورم و رکود در کشور شد، گفت: کاهش نرخ تورم به‌معنای کاهش قیمت‌ها نیست و افزایش قیمت‌ها همچنان ادامه دارد. محمدباقر نوبخت با یادآوری اینکه «به‌جز سال‌های ۸۲ تا ۸۶ که رشد اقتصادی پیوسته ۶/۲درصدی را سپری کردیم در سال‌های دیگر رشد کم و منفی را داشتیم» گفت: سرمایه‌گذاری‌ها تا سال ۱۳۹۲ پرنوسان بود و از سال ۹۰ تشکیل سرمایه خالص شروع به تقلیل کرد و رشدهای منفی در مسیرهای جدی سال‌های ۹۱ و ۹۲ را تجربه کردیم. نوبخت با بیان اینکه «در سال ۱۳۷۴ به‌جهت اجرای سیاست‌های یکسان‌سازی نرخ ارز و ایجاد حساب تهاتر ارزی تورم ۴۹/۴درصدی را تجربه کردیم» افزود: مجددا در سال ۹۲ و حوالی زمانی که دولت تدبیروامیدی آمد تورم ۳۲/۸درصدی را داشتیم، از آن زمان درگیر کاهش تورم بودیم چراکه اقتصاد با وابستگی به نفت مواجه بوده است.

کاهش وابستگی به نفت از روی اضطرار بود

رییس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی، کمترین وابستگی بودجه سال آینده به نفت را نه از روی انتخاب بلکه از روی اضطرار عنوان کرد و از پرداخت ۲۴هزارمیلیاردتومان بودجه عمرانی در سال‌جاری خبر داد.

وزیر اقتصاد: نظام مالی معضل اساسی اقتصاد ایران

وزیر اقتصاد ضمن بیان اینکه استفاده بهینه از منابع، تحقق اهداف اقتصاد مقاومتی است، افزود: نظام مالی همواره با مشکل مواجه بوده و هم اکنون این مشکلات افزایش یافته و به معضل اساسی رشد اقتصادی تبدیل شده است. علی طیب‌نیا گفت: بهبود زندگی مردم، مقابله با فقر و ارتقای موقعیت ایران در صحنه جهانی از جمله اهداف انقلاب بوده بنابراین بدون دستیابی به رشد اقتصادی مطلوب بهبود این شاخص‌ها امکان‌پذیر نیست. وزیر امور اقتصادی و دارایی با اشاره به اینکه یکی از راهکارهای رشد اقتصادی داشتن نظام تامین مالی است، گفت: این نظام باید بتواند پس‌اندازهای مردم را به همراه منابع داخلی و خارجی جمع‌آوری کند و آن را در مسیر رشد قرار دهد. وی با تاکید بر تاثیر نقدینگی بر تورم افزود: از سوی دیگر همواره فعالان اقتصادی بزرگ‌ترین مشکل را کمبود نقدینگی اعلام کرده‌اند، ولی مشکل از آنجا ناشی می‌شود که افزایش حجم پول به شکل برون‌زا و تحت‌تاثیر پایه پولی است. طیب‌نیا با بیان اینکه در سال‌های اخیر شاهد افزایش ضریب فزاینده بوده‌ایم، ادامه داد: افزایش ضریب فزاینده که از عوامل درونزای اقتصادی است از شاخص‌های توسعه مالی است، به طوری که این افزایش از فعالیت‌های اقتصادی ناشی شود. نظام بانکی در شرایط کنونی چگونه باید نقش خود را ایفا کند و بدون نیاز به عوامل برون‌زا منابع مالی مورد نیاز خود را تامین کند؟ معتقدم اگر حجم پول را افزایش دهیم مشکلات تولید حل خواهد شد. طیب‌نیا درباره وضعیت مسکن مهر گفت: در قالب مسکن مهر ۴۲هزارمیلیاردتومان به ۵۰ تا ۶۰هزارمیلیاردتومان قبل اضافه شده اما هنوز این ارقام نتایجی در پی نداشته است زیرا افزایش حجم پول پرقدرت بر تولید تاثیر ندارد و تنها آثار تورمی ایجاد می‌کند.

شاخص بورس به کف رسید

وزیر امور اقتصاد و دارایی با تاکید بر اینکه مشکلات اقتصادی ایران شناسایی شده است، گفت: فکر نمی‌کنم شاخص بازار سرمایه بیشتر از این کاهش یابد. معتقدیم درحال‌حاضر قیمت و شاخص‌ها در بورس در کف هستند و عوامل واقعی از این کاهش‌ها دفاع نمی‌کند. بعید است شاهد کاهش بیشتر در نوسانات بازار سرمایه باشیم هرچند برداشت ما این است که با توجه به اینکه برخی منابع با محدودیت و مشکلات مواجهند باید به کمک آنها برویم.

زنگنه: ایران به خاطر یک میلیون بشکه مواضع خود را تغییر نمی‌دهد

وزیر نفت هشدار داد ایران تولید خود را از ۲/۵میلیون بشکه به یک میلیون بشکه رسانده و با ازدست‌دادن ۶۰درصد صادرات، مواضع خود را از دست نداده است، اکنون نیز به خاطر یک‌میلیون بشکه کوتاه نمی‌آید. بیژن زنگنه با اشاره به اینکه افزایش عرضه نسبت به تقاضا باعث کاهش قیمت نفت شده است، گفت: در سال ۲۰۰۹ اوپک نیز با این مساله مواجه بود و در پی آن اعضا تصمیم گرفتند تولید را ۲/۵میلیون بشکه کاهش دهند. این تصمیم برای دفاع از قیمت نفت باعث شد نرخ هر بشکه نفت از ۴۰دلار به ۸۰دلار برسد و پس از آن تا صددلار افزایش یافت. وی با اشاره به اینکه تولید نفت شیل در آمریکا در سال ۲۰۰۹میلادی با کاهش عرضه اوپک از ۱/۵میلیون‌بشکه به ۵/۵ تا شش‌میلیون بشکه رسید، گفت: این افزایش عرضه در حدود سه‌سال رخ داد.

شفاف‌سازی زنگنه درباره جلسه اوپک

وزیر نفت با اشاره به مواضع اعضای اوپک در جلسه اخیر گفت: تنها ابزار اوپک برای افزایش قیمت، کاهش تولید است. تصمیمات در اوپک باید بر پایه اجماع باشد اما قابل توجه است که تصمیمات هیچ ضمانت اجرایی ندارند و گفته می‌شود تنبیه را بازار می‌کند. وی در واکنش به تفکری که گفته می‌شود چرا برای مقابله با کاهش قیمت نفت دعوا نشد، گفت: دعوا و فحش برای مصرف داخل خوب است اما در اوپک دعوا بین اعضا باعث سقوط بیشتر قیمت می‌شود. وزیر نفت با اشاره به اینکه قبل از جلسه اوپک با وزرای کشورهای مختلف مذاکره داشتیم، گفت: همه گفتند تولید را کاهش نمی‌دهند چرا که کاهش تولید باعث افزایش قیمت می‌شود و در نتیجه رقیب و دشمنانمان را فاینانس می‌کنیم. وی با اشاره به اینکه پنج کشور دنبال کاهش تولید اوپک بودند تا قیمت نفت به ۷۰ تا ۸۰دلار برسد، گفت: برخی نیز می‌گفتند ظرف شش‌ماه تا دو، سه‌سال آینده روند افزایش قیمت‌ها به سمت تعادل می‌رود بنابراین ما پای این مساله می‌ایستیم. زنگنه با تاکید بر اینکه بعد از جلسه اوپک نیز گفتم اوپک هیچ تصمیمی نگرفت، تاکید کرد: تصمیم را دوستان سال‌ها پیش به میزان ۳۰میلیون بشکه گرفته بودند. شکی نیست علت پایداری کاهش قیمت نفت، عرضه و تقاضاست. برخی عاملا و عمدا مدیریت می‌کنند که قیمت‌ها کاهش پیدا کند و معتقدند که کاسته‌شدن از قیمت نفت باعث ۰/۸درصد رشد اقتصادی آمریکا، چین و ژاپن می‌شود. وی افزود: در سال ۲۰۱۴ تولید نفت شیل شش‌میلیون‌و۳۰۰هزار بشکه بود، با وجود اینکه قیمت نفت بالای صددلار شده بود. تا پایان سال ۲۰۱۵، در صورت ادامه روند پیشین، عرضه شیل به هشت‌میلیون بشکه می‌رسد. اگر قیمت نفت به ۶۰دلار برسد عرضه شیل به ۶/۵میلیون بشکه می‌رسد و در صورتی که قیمت نفت اوپک به ۱۰ تا ۲۰دلار برسد، عرضه نفت شیل به چهارمیلیون بشکه خواهد رسید. او با اعلام اینکه قیمت نفت برای هیچ‌کس قابل پیش‌بینی نیست، گفت: راهکارهای جبران کاهش قیمت نفت در بودجه ۹۴ دیده شد. بیژن زنگنه افزود: دولت در بودجه ۹۴ قیمت را متعادل دیده و سازوکار تخصیص را درخصوص کاهش قیمت نفت اتخاذ می‌کند. وزیر نفت در پاسخ به سوالی درباره پیوستن روسیه به اوپک، گفت: روسیه عضو سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) نمی‌شود.

هیچ‌کس نمی‌تواند قیمت نفت را پیش‌بینی کند

وی افزود: قیمت نفت را هیچ‌کس نمی‌تواند پیش‌بینی کند به‌خصوص آنکه عوامل سیاسی در آن دخیل هستند. دستکاری سیاسی و اراده‌های سیاسی پشت این قضیه است. این چیزی است که ما می‌توانستیم برآورد کنیم (قیمت پیشنهادی در لایحه بودجه ۹۴).

نعمت‌زاده: باید درهای صادرات را باز کرد

وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: اگر در شرایط فعلی بخواهیم بودجه کشور را بدون وابستگی به نفت ببندیم، لازم است که درهای لازم را روی صادرات باز کنیم. محمدرضا نعمت‌زاده با بیان اینکه تولید و صادرات نیازمند سرمایه‌گذاری است، افزود: درحال‌حاضر برخلاف تصور موجود، در بسیاری از زمینه‌های اقتصادی، ظرفیت تولید و صادرات وجود دارد به‌طوری که هم‌اکنون واحدهای بزرگ کشور با بیش از ۷۰درصد ظرفیت خود فعالیت می‌کنند.وی افزود: برای تولید ۶۰۰هزارمیلیاردتومان کالا به طور میانگین نیازمند ۲۰۰هزارمیلیاردتومان سرمایه در گردش هستیم که ۱۵۰میلیاردتومان آن باید از محل تسهیلات بانکی تامین شود، در غیراین صورت نمی‌توانیم از ظرفیت‌های خالی تولید، استفاده بهینه کنیم. وی همچنین اظهار کرد: اگر ما در شرایط فعلی یک‌میلیارددلار به صادرات اضافه کنیم حدود ۰/۱۳درصد به رشد افزوده صنعت اضافه خواهد شد که این عدد حدود ۷۵هزارمیلیاردریال است.

افزایش ۲۰درصدی واردات

نعمت‌زاده همچنین گفت: صادرات غیرنفتی در هشت‌ماهه امسال، اعم از کالا و خدمات بنا بر اعلام گمرک کشور حدود ۳۹/۵میلیارددلار بوده که با ۲۰درصد رشد نسبت به مدت‌مشابه سال قبل مواجه بوده است. همچنین واردات کالای کشور ۳۴/۲میلیارددلار است که این عدد نیز ۲۰درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل رشد داشته است.

وزیر نیرو: ظرفیت نیروگاهی کشور سقوط بدی کرده است

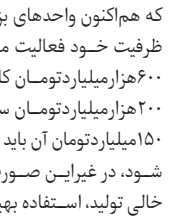

وزیر نیرو با تاکید بر اینکه از سال ۸۹ تاکنون ظرفیت نیروگاهی کشور سقوط بدی را تجربه کرده است، گفت: پایین‌بودن قیمت برق، عامل اصلی تحلیل‌رفتن توان سرمایه‌گذاری صنعت برق است. حمید چیت‌چیان با اشاره به اینکه برق نقشی دوجانبه در اقتصاد و سیاست کشور دارد و تمام زیرساخت‌ها به برق وابسته است، گفت: درحال‌حاضر ۳۱/۵میلیون مشترک برق در کشور هستند و مصرف سالانه حدود شش‌درصد افزایش پیدا می‌کند. وی با تاکید بر سقوط ظرفیت نیروگاهی کشور گفت: در سال ۱۳۸۹ رشد ظرفیت نیروگاهی ۸/۸درصد نسبت به سال قبل‌تر، در سال ۱۳۹۰ معادل ۶/۶درصد، در سال ۱۳۹۱ بالغ بر ۵/۷درصد رشد نسبت به سال قبل، در سال ۱۳۹۲ معادل ۲/۶درصد رشد نسبت به سال ۱۳۹۱ و در سال ۱۳۹۳ دو درصد رشد نسبت به سال ۱۳۹۲ داشته است و انتظار می‌رود رشد ظرفیت نیروگاهی در سال ۱۳۹۴ نسبت به سال‌جاری تنها ۱/۴درصد باشد. چیت‌چیان با تاکید بر اینکه صنعت برق با چالش قیمت‌ها مواجه بوده است، گفت: در طول دهه سال‌های ۸۲ تا ۹۲ قیمت بخش‌های مختلف مانند بنزین ۱۱برابر، ارتباطات ۹ برابر و کالا و خدمات هشت‌برابر شده، در حالی که قیمت برق تنها ۳/۷برابر رشد داشته است. وی با تاکید بر اینکه همه‌جای دنیا هزینه برق ۱/۵برابر هزینه ارتباطات است، گفت: در ایران هزینه ارتباطات شش‌برابر قیمت برق است.

دولت فعلا برنامه‌ای برای افزایش قیمت آب و برق ندارد

وزیر نیرو گفت: دولت فعلا برنامه‌ای برای افزایش قیمت آب و برق در سال ۹۴ ندارد.

سیف: بانک مرکزی بر ۱۵درصد بازارپول نظارت ندارد

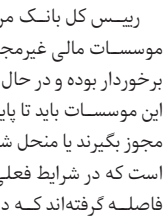

رییس‌کل بانک‌مرکزی با تاکید براینکه بازار غیرمتشکل ۱۵درصد از اقتصاد را تشکیل می‌دهد، گفت: متاسفانه بانک‌مرکزی نظارتی براین بخش ندارد اما تلاشمان این است که منضبط عمل کنیم، در غیراین صورت موسسات را جمع می‌کنیم.

موسسات پولی منضبط نشوند، جمعشان می‌کنیم

ولی‌الله سیف افزود: پرونده برخی از این موسسات هم اکنون در مراجع قضایی و برخی دیگر نیز تا پایان سال به بازار منضبط پولی ملحق خواهد شد اما تلاش جدی داریم این موسسات را منضبط کنیم و اگر مقررات بانک مرکزی را رعایت نکنند آنها را جمع خواهیم کرد.

۲۰هزارمیلیاردتومان اوراق روی دست بانک‌ها

رییس‌کل بانک‌مرکزی به مساله اوراق مشارکت بانک‌ها اشاره کرد و گفت: ۱۶هزارمیلیاردتومان اوراق مشارکت سررسیدشده هم‌اکنون روی دست بانک‌ها مانده و چهارهزارمیلیاردتومان هم تا پایان امسال سررسید می‌شوند؛ بنابراین ۲۰هزارمیلیاردتومان اوراق مشارکت به‌دلیل ضمانت بازپرداخت و بازخرید قبل از سررسید نزد سیستم بانکی باقی مانده است که این مساله کاهش توان تسهیلات‌دهی و واسطه‌گری مالی را برای بانک‌ها ایجاد کرده است.

۱۴ موسسه بااهمیت

رییس کل بانک مرکزی با بیان اینکه در بین موسسات مالی غیرمجاز ۱۴مورد از اهمیت بیشتری برخوردار بوده و در حال منضبط‌شدن هستند، گفت: این موسسات باید تا پایان سال تعیین‌تکلیف شده، یا مجوز بگیرند یا منحل شوند. وی گفت: این در حالی است که در شرایط فعلی آنها تا حدی از برنامه خود فاصله گرفته‌اند که در این زمینه وجود موسسات مالی‌ای که حجم ۹۴هزارمیلیاردی از سپرده‌های مردم را نزد خود نگه داشته‌اند بی‌تاثیر نیست. وی ادامه داد: حجم تسهیلات اعطایی این شش‌موسسه حدود ۶۴هزارمیلیاردتومان بوده که ۶۸درصد از منابع سپرده‌ای آنها را تشکیل می‌دهد. سیف با بیان اینکه در پایان شهریورماه امسال سپرده‌های جمع‌آوری این موسسات ۱۵/۱درصد از منابع سپرده‌ای شبکه بانکی کشور را تشکیل داده است، گفت: با توجه به عملکرد نسبت سپرده قانونی شبکه بانکی در مهرماه هزینه موثر جذب سپرده‌های یکساله در شبکه بانکی ۲/۸درصد بیشتر از موسسات اعتباری غیرمجاز است.

کمیجانی: تاکنون نظارت رسمی بر بدون مجوزها نداشتیم

قائم‌مقام بانک مرکزی با اعلام اینکه تاکنون نظارت رسمی بر موسسات غیرمجاز نداشتیم، گفت: موضوع اخذ کارمزد از کارتخوان‌های فروشگاهی به‌دلیل تاخیر در برگزاری جلسات شورای پول و اعتبار به تاخیر افتاد. اکبر کمیجانی درباره وضعیت موسسات غیرمجاز اظهار کرد: به‌طور رسمی تاکنون بر رفتار و عملیات این موسسات نظارت نداشتیم ولی با مراجعاتی که بانک مرکزی به موسسات غیرمجاز داشته برآوردهایی را انجام داده است. به مرور زمان و با شفاف‌شدن اطلاعات به این آمار و ارقام خواهیم رسید. وی درباره تکلیف موسسه توسعه گفت: در دستور بانک‌مرکزی است.

معاون وزیر اقتصاد: ۳ ماه است کارمند مجلسم

معاون اقتصادی وزیر امور اقتصادی و دارایی از تصویب ۱۶ماده از بسته خروج از رکود خبر داد و گفت: سه ماه است که کارمند مجلس هستم و در حال حاضر ۱۶ماده لایحه رفع موانع تولید تصویب شده، از زمان شروع‌به‌کار دولت یازدهم برخی از مصوباتی که مربوط به دولت بود شروع و اهداف تمام دستگاه‌ها شناسنامه‌دار شد. شاپور محمدی ضمن اشاره به اینکه ۶۵ تا ۷۰درصد از واحدهای تولیدی مشکل اصلی‌شان سرمایه‌درگردش است و مشکل دومشان مطالبات از دولت و دستگاه‌های دولتی است، گفت: ۵۹/۵درصد از تسهیلات اعطایی بانک‌ها مربوط به سرمایه در گردش بوده؛ این درحالی است که این رقم در سال گذشته حدود ۵۲درصد بوده است اما طبق آنچه در بسته عنوان شده حدود ۶۰درصد از سرمایه‌درگردش محقق شده است.

کاهش ۱۲۰۰میلیاردتومانی بدهی بانک‌ها

وی افرود: بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی ۱/۲هزارمیلیارد کاهش یافته و ۱۷/۶درصد نقدینگی در هفت‌ماهه رشد یافته است؛ همچنین کاهش سپرده قانونی بانک‌ها در خرداد ۱۳/۸درصد بوده که در مهرماه امسال ۱۱/۹۳درصد کاهش یافته است.

نگاه

مالیات بر مصرف جایگزین درآمد نفت

داود دانش‌جعفری
عضو مجمع‌تشخیص مصلحت‌نظام

● اصولا درآمدهای نفتی در دو بخش تامین درآمد دولت و تامین ارز مورد نیاز واردات به کار گرفته می‌شود. در طول سال‌های گذشته ترکیب نامناسبی میان درآمد دولت در بودجه به وجود آمده است که همین موضوع تاثیرپذیری اقتصاد کشور را نسبت به کاهش یا افزایش قیمت نفت بیشتر کرده است. مقایسه بودجه و چگونگی دریافت مالیات دو کشور ایران و ترکیه نشان می‌دهد در کشور ترکیه درآمدهای ناشی از مالکیت‌های دولتی در بخش نفت و معدن حدود ۱۷/۶درصد اما در ایران ۶۵درصد است حتی درصد درآمد مالیات مستقیم در کشور ما ۱۷/۳۳ و درصد مالیات‌های غیرمستقیم ۱۵/۹۱درصد است. این آمار نشان می‌دهد که نتوانسته‌ایم برای تامین درآمدهای دولت در بودجه اقدامات مناسبی را انجام دهیم، در حالی‌که سایر کشورها در حوزه مالیات و مدیریت درآمدها اقدامات مناسب‌تری انجام داده‌اند. در توزیع درآمد نفت خام و گاز در سال۹۳ تقریبا ۵۲/۵درصد سهم دولت، ۲۹درصد سهم توسعه صندوق ملی، ۱۴/۵درصد سهم شرکت نفت، دودرصد سهم مناطق نفت‌خیز و دودرصد بابت پرداخت عیدانه هزینه می‌شود. این آمار نشان می‌دهد همچنان سهم دولت در توزیع درآمد نفت خام افزایش پیدا کرده و مدیریت لازم هنوز اعمال نشده است. اقتصاد ایران به دلیل وابستگی بودجه دولت به نفت و وابستگی واردات به ارز حاصل از صادرات نفت، همچنان با نوسان روبه‌روست. در واقع باید سیاستی را به کار ببریم تا از وضعیت نوسان قیمت نفت خارج شویم. ۳۱/۹درصد انرژی دنیا به نفت، ۲۸/۲ به زغال‌سنگ و ۲۱/۵درصد به گاز اختصاص دارد. در سال‌های اخیر هزینه سرمایه‌گذاری و بهره‌وری متناسب با افزایش قیمت جهانی نفت افزایش پیدا کرده اما نکته قابل توجه این است که هرساله ما شاهد به کارگیری سایر انرژی‌ها و کاهش حجم وابستگی کشورها به منابع نفتی هستیم اما در کشورهای در حال توسعه این موضوع معکوس بوده و هرساله حجم وابستگی آنها به درآمدهای نفتی در حال افزایش است. بیشترین تقاضا برای نفت در جهان تا سال ۲۰۴۰ در حوزه‌های حمل‌ونقل، صنعت، واحدهای مسکونی و برق خواهد بود. اگر چالش قیمت‌گذاری در صنعت برق حل شود می‌توانیم با توسعه این بخش نوسانات فروش نفت خام ایران را جبران کنیم. مفهوم اقتصاد مقاومتی با تشکیل یک نهاد مناسب، عملیاتی خواهد شد. در اقتصاد ایران برای اجرای سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی باید شکاف‌های خارجی و داخلی شناسایی شده و زمینه‌های پیشرفت کشور با رفع مشکلات به وجود آید. تنوع در صادرات یکی از اقدامات موثر برای تحقق اقتصاد مقاومتی در کشور است. متغیرهای کلان و حتی معدل‌های عملکردی ارقام مناسبی را از وضعیت اقتصادی کشور نشان نمی‌دهند. ما باید برای رسیدن به اهداف خود و عدم تاثیرپذیری از کاهش یا افزایش قیمت نفت، توجه زیادی به درآمدهای مالیات ناشی از مصارف داشته باشیم تا در چارچوب آن بتوانیم منابع مورد نیاز را از خانواده‌های پردرآمد دریافت کنیم. تجربه ثابت کرده اقتصاد ایران در زمان وفور درآمدهای نفتی یا در زمان کاهش درآمدهای نفتی همیشه با چالش‌هایی روبه‌رو بوده است. به جای صادرات نفت خام باید بر صادرات فرآورده‌های نفتی تمرکز کنیم.

منبع: تسنیم

بازار . یکشنبه ۱۴دی

طلاو سکه *	قیمت
طرح جدید	۹۸۴۰۰۰
طرح قدیم	۹۸۳۵۰۰
نیم	۴۹۳۰۰۰
ربع	۲۶۷۵۰۰
گرمی	۱۷۱۵۰۰
گرم ۱۸ عیار	۱۰۰۵۰۰
اونس * (دلار)	۱۱۹۰

قیمت انواع سکه و طلا در بازار رسمی
قیمت در ساعت ۱۸

ارز *	قیمت(تومان)
دلار آمریکا	۳۵۳۴
یورو	۴۲۵۰
پوند	۵۴۱۰
درهم	۹۶۰

* نرخ انواع ارز در صرافی‌های مجاز تهران

عنوان شاخص	مقدار	تغییر
شاخص کل	۶۸۶۵۰/۶	-۰/۲۶
شاخص ۳۰